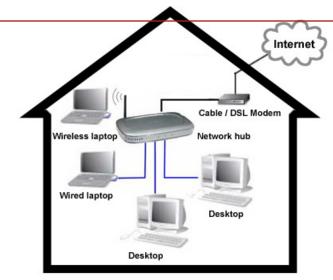
Національний університет «Львівська політехніка» Кафедра програмного забезпечення

Організація комп'ютерних мереж

к.т.н., ст. викл. Тушницький Р.Б. ruslan4yk@lp.edu.ua

House

Практичне заняття 1: Лінії зв'язку

- 1. Будова кабелів.
- 2. Вита пара.
- 2.1. Характеристики кабелів.
- 2.2. Типи з'єднань витою парою.
- 3. Коаксільний кабель та його характеристики.
- 4. Оптоволокно.
- 4.1. Одномодове та багатомодове оптоволокно.
- 4.2. Спектральне ущільнення

Будова кабелів

Неэкранированная витая пара

Экранированная витая пара

Рис. 8.16. Устройство кабелей

Волоконно-оптический кабель

Види

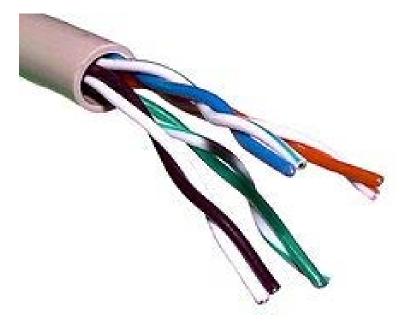
Hеекранована вита пара = UTP = Unshielded twisted pair

Фольгована вита пара = FTP = Foiled twisted pair

Екранована вита пара = STP = Shielded twisted pair

Фольгована екранована вита пара = S/FTP = Screened Foiled twisted pair

Види

TP = twisted pair

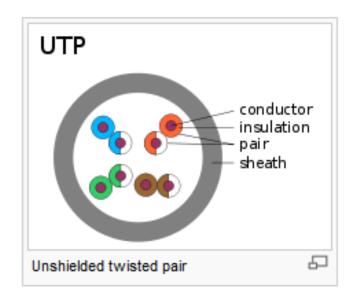
U = unshielded (неекранована)

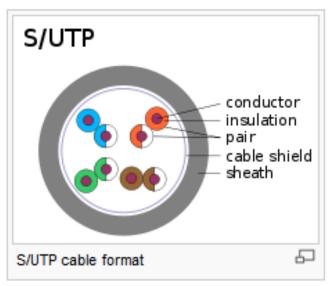
F = foil shielding (фольга)

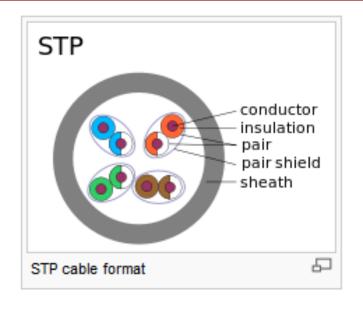
S = braided shielding (оплітка)

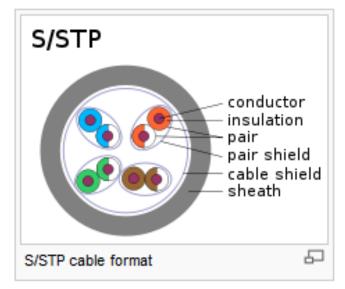
Old name	New name	cable screening	pair shielding
UTP	U/UTP	none	none
STP	U/FTP	none	foil
FTP	F/UTP	foil	none
S-STP	S/FTP	braiding	foil
S-FTP	SF/UTP	foil, braiding	none

UTP vs STP vs S/UTP vs S/STP

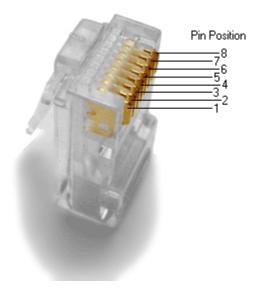

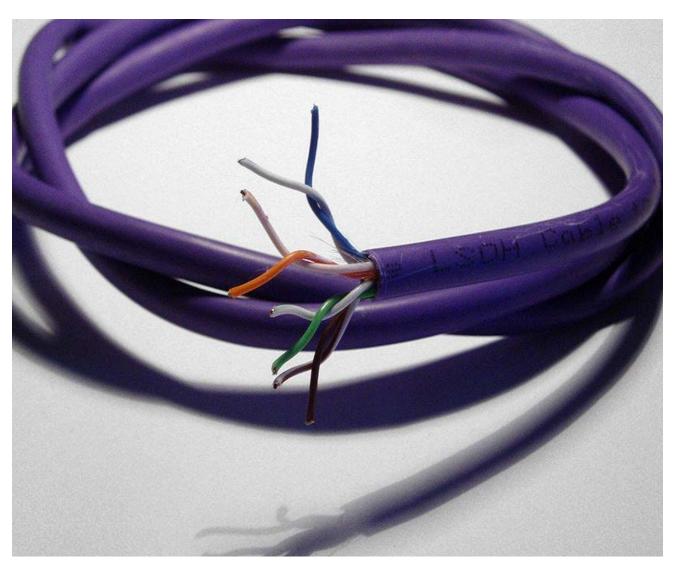
Вита пара: EIA/TIA 568 + ISO 11801

Категорія	Смуга частот, МНz	Передача даних	Мережеві технології	Провідники
CAT1	0.1-0.4	до 20 Kbps		1 пара, телефонний кабель, модемні лінії
CAT2	1-4	до 4 Mbps	Token Ring, Arcnet	2 пари
CAT3	16	10 Mbps, 100 Mbps	10Base-T, Token Ring, 100Base-T4, <=100м	4 пари, IEEE 802.3, UTP
CAT4	20	16 Mbps по 1 парі	Token Ring, 10Base-T, 100Base-T4.	4 пари, UTP
CAT5	100	100 Mbps - 2 пари	100Base-TX	4 пари UTP
CAT5e	125	100 Mbps– 2 пари, 1000 Mbps– 4 пари		4 пари UTP
CAT6	250	1000 Mbps	Fast Ethernet, Gigabit Ethernet	4 пари UTP
CAT6a	500	10 Gbps, ~40Gbps	Ethernet	4 пари
CAT7	600-700	10 Gbps	1000BASE-TX, CCTV, 10GBASE-T, CATV,	S/FTP ISO 11801

CAT 5-5e-6-6a

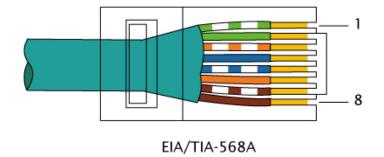

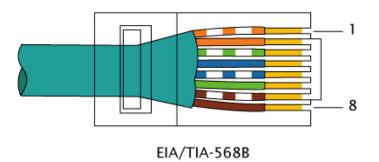

CAT 5-5e-6-6a (RJ-45)

Прямий кабель

Перехресний (крос-овер) кабель

1 💶	бело-оранжевый	бело-зелёный	1
2	оранжевый	зелёный	2
3	бело-зелёный	бело-оранжевый	3
4	синий	синий	4
5 💶	т бело-синий	бело-синий	5
6 ===	зелёный	оранжевый	<u> </u>
7 💻	бело-коричневый	бело-коричневый	7
8	коричневый	коричневый	8

EIA/TIA-568A: 568A + 568A **EIA/TIA-568B**: 568B + 568B

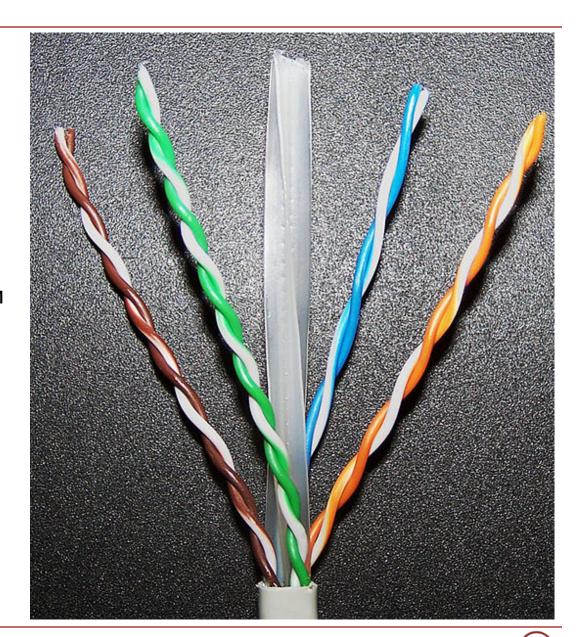
Crossover: 568B + 568A

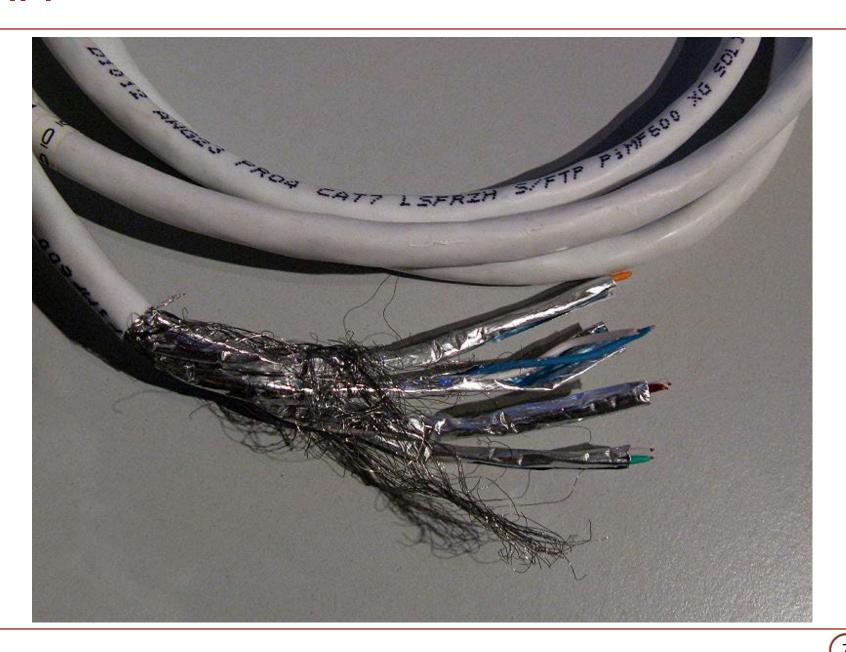
Скручення пар

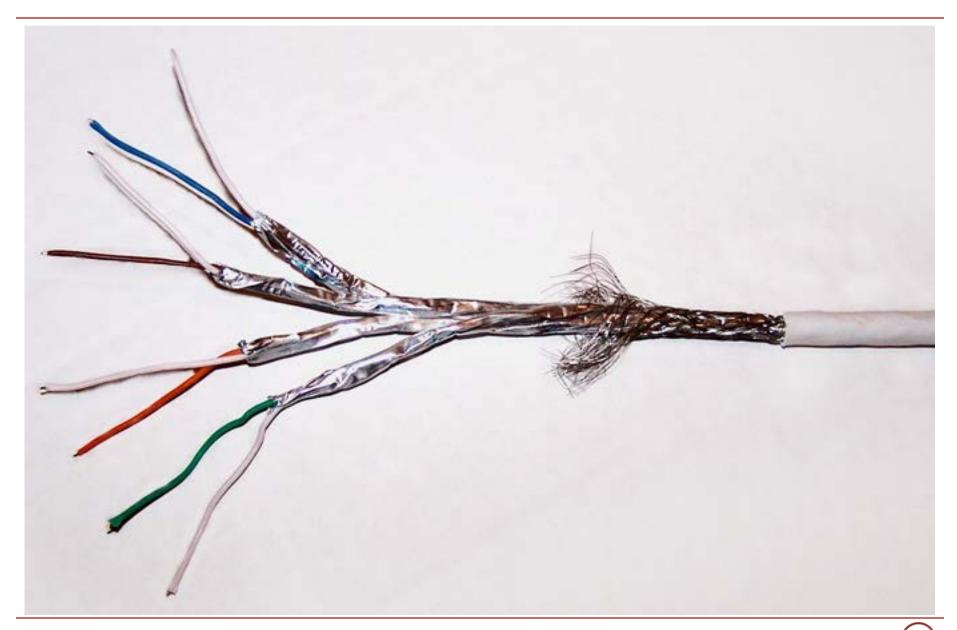
Pair color	[cm] per turn	Turns per [m]
Green	1.53	65.2
Blue	1.54	64.8
Orange	1.78	56.2
Brown	1.94	51.7

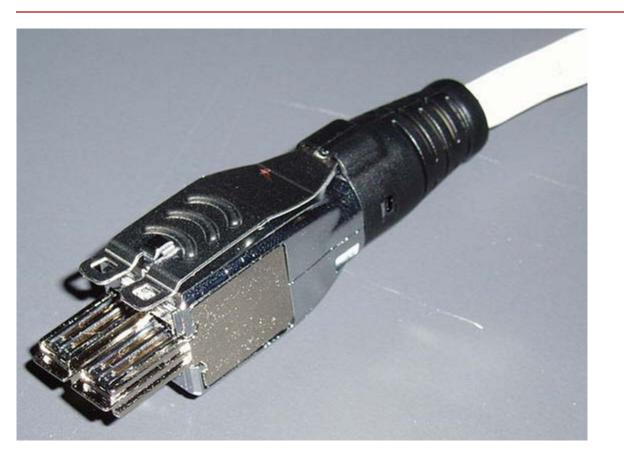
Вита пара САТ 6:

- між парами є роздільний корд,
- в кожної пари свій крок скрутки

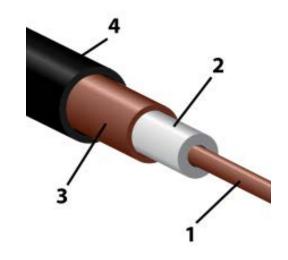

Коаксільний кабель

Товстий коаксіл — Ethernet 10Base-5. Хвильовий опір 50 Ом, зовнішній діаметр 12 мм. Внутрішній провідник діаметром 2.17 мм.

Тонкий коаксіл — Ethernet 10Base-2. Зовнішній діаметр 5 мм, внутрішній провідник 0.89 мм, хвильовий опір 50 Ом.

Телевізійний кабель — хвильовий опір 75 Ом.

1 — внутрішній провідник (мідний дріт), 2 — ізоляція (щільний поліетилен), 3 — зовнішній провідник (опліт з міді), 4 — оболонка (світлостабілізований поліетилен).

Оптоволокно = Optical fiber = fibre

Тонкі (5-60 мікрон) гнучкі скляні волокна ~ 10Г б/с >>

В якості джерела світла: світодіоди лазерні діоди

Мода – режим розповсюдження світових потоків в серцевині кабеля.

Оптоволокно: одномодове vs багатомодове

Багатомодове волокно із ступінчастою зміною показника заломлення

Багатомодове волокно із плавною зміною показника заломлення

Одномодове волокно

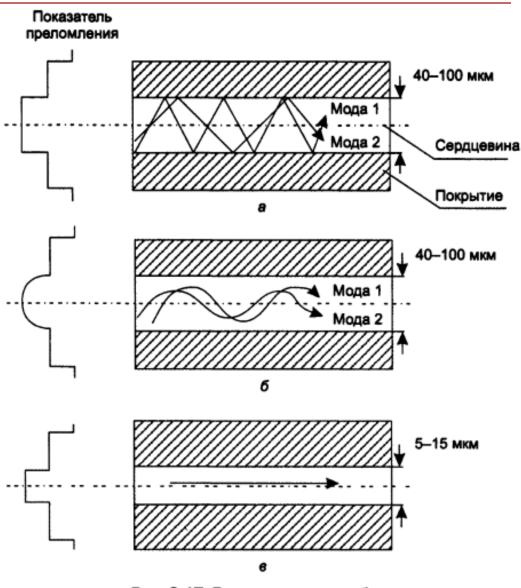

Рис. 8.17. Типы оптического кабеля

Оптоволокно: одномодове vs багатомодове

Одномодове = Single Mode Fiber = SMF – центральний провідник малого діаметру, співставимий з довжиною хвилі світла – від 5 до 10 мкм.

- $\sim 10 \text{ Gb/s (+ DWDM} = \sim \text{Tb/s}) \sim 10-100 \text{ km}$
- 1. Дорого для виробництва (лазерні діоди).
- 2. Важко направити пучок світла не втративши частину енергії

Багатомодове = Multi Mode Fiber = MMF – широкі сердечники, в яких одночасно є декілька світлових променів.

~ 1 Gb/s 300-2000 m

Кут відбивання променя називається модою променя.

Оптоволокно: вікна прозорості

Вікно прозорості — діапазон довжин хвиль оптичного випромінювання, в якому має місце менше, порівняно з іншими діапазонами затухання випромінювання в середовищі.

Стандартне ступінчасте оптоволокно має три вікна прозорості: 850 нм, 1310 нм, 1550 нм.

4 вікно – до 1620 нм.

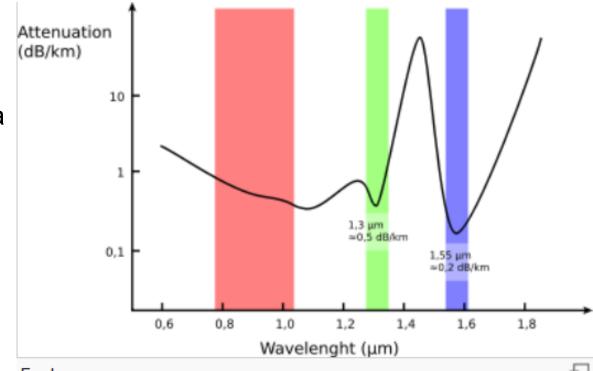

График зависимости затухания в кварцевом волокне от длины волны излучения и три окна прозрачности

Оптоволокно: вікна прозорості

5 вікно — очистка оптоволокна від сторонніх домішок => нові спектральні діапазони в інтервалі 1260 — 1675 нм:

Позначення	Діапазон, нм	Назва	Англ
Ο	12601360	Основний	Original
E	13601460	Розширений	Extended
S	14601530	Короткохвильовий	Short wavelength
С	15301565	Стандартний	Conventional
L	15651625	Довгохвильовий	Long wavelength
U	16251675	Наддовгохвильовий	Ultra-long wavelengh

WDM = Спектральне ущільнення каналів

Спектральне ущільнення каналів = Wavelength Division Multiplexing ≡ *Мультиплексування з розділенням по* **довжині хвилі** — технологія яка дає змогу:

- 1). одночасно передавати декілька інформаційних каналів по одному оптичному волокну на різних несучих частотах;
- 2). суттєво **збільшити пропускну здатність каналу**, причому можна із використанням вже прокладених оптичних ліній;
- 3). організувати **двохсторонню багатоканальну передачу трафіка по одному волокну** (у звичайних лініях є пара волокон для прямої і зворотньої передачі)

WDM: принцип роботи і види WDM систем

Принцип роботи:

Найпростіший варіант: кожний лазерний передавач генерує сигнал на визначеній частості з частотного плану => об'єднюються мультиплексором (MUX) => вводяться в оптоволокно => розділяються демультиплексором (DEMUX)

Види WDM систем:

Історично перші виникли 2-хвильові WDM системи, які працюють на центральних довжинах хвиль їх 2 і 3 вікна прозорості кварцевого волокна (1310 і 1550 нм).

Через велике спектральне рознесення майже відсутні впливи каналів одне на одного.

Дає змогу або подвоїти швидкість передачі даних по оптоволокну або організувати дуплексний зв'язок.

WDM: сучасні види WDM систем

на основі стандартного частотного плану (ITU-T Rec. G.692):

- 1. **Грубі WDM = Coarse WDM = CWDM** системи з частотним рознесенням каналів не менше 200 ГГц, що дає змогу мультиплексувати не більше 16 каналів. *Міські мережі до 50 км, низька вартість обладнання.*
- 2. **Щільні WDM = Dense WDM = DWDM** рознесення каналів не менше 100 ГГц не більше 32 каналів.
- 3. Високощільні WDM = High Dense WDM = HDWDM рознесення каналів 50 ГГц і менше, не менше 64 каналів. *Магістральні мережі, високі вимоги до обладнання.*

Поштовх – поява недорогих і ефективних волоконних ербієвих підсилювачів (EDFA), які працюють в 1525 - 1565 нм (3 вікно прозорості кварцевого волокна).

WDM: рекорди передачі даних

Японська **Nippon Telegraph and Telephone** (NTT) продемонструвала передачу даних по одному оптичному кабелю довжиною **160 км**, швидкість становила **14 Тбіт/с**, побивши рекорд в 10 Тбіт/с.

Передача даних проведена в **140-канальному** режимі із пропускною здатністю в **111 Гбіт/с на кожний канал.**

Системний адміністратор корпорації СамПанСклепав (СПС) Вася Пупкін (із с. Задрипанці) продемонстрував швидкість передачі даних у 30 Тбіт/с (абсолютний рекорд).

Передача даних проведена коробкою із хардами, яка впала з полиці з висоти 1 м. Водночас зафіксований абсолютний рекорд у швидкості падіння серця в пятки.

Переваги оптоволокна

- 1. Мале затухання сигналу (підсилювачі через 40, 80, 120 км)
- 2. Висока пропускна здатність дає змогу передавати інформацію на високій швидкості.
- 3. Висока надійність оптичного середовища (не окисляється, не мокнуть, не піддаються електромагнітному впливу).
- 4. Інформаційна безпека
- 5. Висока захищеність від міжхвильових впливів
- 6. Пожежо і взривобезпека при зміні фізичних і хімічних параметрів
- 7. Малі габарити і маса

Недоліки оптоволокна

- 1. Відносна хрупкість
- 2. Складна технологія виготовлення волокна і компонент
- 3. Складність перетворення сигналу
- 4. Дороге кінцеве обладнання
- 5. Замутніння волокна з часом внаслідок старіння